

Duurzaam Den Haag

Position paper 2018

De uitdaging van de aarde is de uitdaging van Den Haag

De 21ste eeuw stelt ons voor grote nieuwe uitdagingen. Klimaatverandering zorgt voor extremer weer, waarbij we steeds vaker te maken krijgen met hittegolven en extreme regenval. Een groeiende wereldbevolking doet een steeds groter beroep op een eindige voorraad grondstoffen.

Duurzaam Den Haag vertaalt die uitdagingen naar de schaal van onze stad. Klimaatverandering is groot, abstract en ver weg. Wij richten ons daarom op dingen die elke Hagenaar - inwoner of ondernemer - in zijn directe omgeving kan doen om bij te dragen aan de toekomst van onze planeet. Dat doen we met hart en ziel. Al onze kennis en ervaring stellen we in dienst van de grote ambitie: een klimaatneutrale, duurzame stad, waar het goed leven is voor de Hagenaars.

Van ambitie naar aanpakken

Den Haag klimaatneutraal in 2040 - die doelstelling stelt de gemeente Den Haag voor de stad. Laat dat eens goed op je inwerken en realiseer je wat het concreet betekent. Elk jaar 10.000 woningen volledig isoleren en verwarmen zonder aardgas. De hele stad laten overgaan op 100 procent schone energie. Al ons vervoer - openbaar en particulier - 100 procent duurzaam. Het is nu 2018 - we hebben met zijn allen heel wat te doen de komende 23 jaar. En dan hebben we het nog niet eens over de indirecte uitstoot van CO₂ die we met zijn allen veroorzaken met ons consumptiegedrag - het voedsel dat we eten, de spullen die we kopen, de airmiles die we vliegen.

Aan ambitie ontbreekt het Den Haag niet. Ook niet aan technische oplossingen: die zijn volop voorhanden. Het ontbreekt wel aan praktische initiatieven waarbij Hagenaars kunnen aansluiten. Want bewoners en ondernemers moeten het doen; zij moeten de komende decennia de overstap maken naar schone energie, hun huizen en bedrijfspanden isoleren, hun daken, tuinen en hun manier van ondernemen vergroenen.

Duurzaam Den Haag: aanjager en organisator

Om de Haagse klimaatambities waar te maken, hebben we iedereen nodig: bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties, beleidsmakers en bestuurders, investeerders en financiers. Mensen moeten het doen, maar overheden, maatschappelijke instituties en financiers hebben de middelen en de massa; als zij de samenleving de ruimte geven om de klus te klaren, kan het snel gaan. Duurzaam Den Haag wil de vanzelfsprekende partner zijn om de wereld van overheden, instituties en financiers te verbinden met die van bewoners en ondernemers. Als aanjager en organisator verstaan we de kunst om samen tot concrete resultaten te komen. We geloven in praten en luisteren, maar we geloven vooral in doen. Onze werkwijze is onafhankelijk en betrouwbaar, professioneel en optimistisch, praktisch en geworteld in de stad. En we zijn volledig toegewijd aan ons doel: een duurzame stad met toekomst.

Geloof in Haagse Krach

Bij Duurzaam Den Haag geloven we in Haagse Krach. De inventiviteit en creativiteit van alle Hagenaars samen is de drijvende kracht achter de transitie, en de sleutel om de Haagse ambities waar te maken. Iedere Hagenaar kan zelf een bijdrage leveren aan de klimaatdoelen en zo de stad mooier, beter en leefbaarder maken.

Daarom gaat Duurzaam Den Haag altijd uit van de impact die duurzaamheid kan hebben in het dagelijks leven van Hagenaars. Wat betekent verduurzaming voor hen? Hoe worden zij er beter van? Bewoners en ondernemers zullen hun aandeel leveren als ze zien en voelen wat duurzaamheid betekent in hun directe omgeving: in hun huishoudboekje, in de wijk en het huis waarin ze wonen, in de manier waarop ze ondernemen.

Omdat we geloven in Haagse Kracht, zijn we altijd en overal in de stad te vinden. De afgelopen jaren brachten we via ons Klimaatfonds de Haagse CO₂-uitstoot terug met meer dan 65.000 ton; te vergelijken met de gemiddelde uitstoot van zo'n 7000 huishoudens. Met Operatie Steenbreek vervingen duizenden Hagenaars tegels in hun tuinen door planten en zo droegen zo bij aan het vergroenen van de stad. Met de Energiebeurs informeerden we tienduizenden Hagenaars over mogelijkheden om over te stappen op schone energie. En met glasheldere flyers laten we zien hoe elke Hagenaar honderden euro's per jaar aan energie kan besparen.

Om de Haagse klimaatdoelen te halen, moeten we een volgende stap zetten. De urgentie is groot en er is geen tijd te verliezen. Daarom wil Duurzaam Den Haag meer dan voorheen zelf het initiatief nemen om verduurzaming bereikbaar en aantrekkelijk te maken voor grote groepen Hagenaars. Daarbij richten we ons in de eerste plaats op energie (besparing en schone energie) en klimaatadaptatie (groen en waterberging).

Hoe pakt Duurzaam Den Haag de klimaatambities aan?

1) Loket voor alle Hagenaars

We zijn een loket en platform voor elke Hagenaar die in zijn eigen omgeving wil werken aan duurzaamheid, op welke manier dan ook. Hem of haar brengen we snel in contact met partners in de stad die daarbij kunnen helpen. Resultaten maken we zichtbaar, zodat Hagenaars hun successen tonen aan de stad en anderen inspireren. We zijn overal in de stad aanwezig om Hagenaars te vertellen hoe ze zelf aan de slag kunnen gaan met duurzaamheid. Zo bouwen we een levendige *community* van Haagse duurzame denkers en doeners.

2) Duurzame plannen helpen realiseren

Bewoners, bedrijven, organisaties en overheden met duurzame plannen die impact hebben en het verschil maken voor straat, buurt of stad, ondersteunen we met onze kennis, advies en met ons netwerk. We richten ons op de hoofdthema's energie en klimaatadaptatie, en dus op mensen die aan de slag willen met energiebesparing, opwekken van schone energie, vergroening van de buurt en/of waterberging. Doel van deze ondersteuning zijn zichtbare en meetbare resultaten in de stad: aantallen gemobiliseerde bewoners en/of ondernemers, concrete stappen vooruit, vermindering van CO₂-uitstoot, meer oppervlakte water en groen. Immers, zien is geloven: hoe

meer Hagenaars om zich heen zien dat het kan en dat de stad er beter van wordt, hoe meer mensen dat goede voorbeeld zullen volgen.

3) Nieuwe energie en groen in de buurt

In drie Haagse buurten neemt Duurzaam Den Haag zelf het voortouw in de transitie: Koningsplein en omgeving, Moerwijk-Oost en de Noordpolderbuurt in Laak. De komende tien jaar maken we hier samen met bewoners de eigen buurt volledig CO₂-positief en klimaatadaptief. Zo leveren we een substantiële bijdrage aan de Haagse klimaatambities, met 10.000 woningen die volledig zijn geïsoleerd, die draaien op 100 procent schone energie en zelf stroom leveren aan het net. Hier maakt steen plaats voor groen. Zo dragen we eraan bij dat de bodem meer water kan opnemen en dat de stad koeler wordt - goed voor de biodiversiteit en de volksgezondheid.

We maken samen met de buurt een buurtenergieplan, organiseren het aanbod en de financiering en mobiliseren de bewoners en ondernemers. Daarbij gebruiken we alle kennis en ervaring die we de afgelopen jaren hebben opgedaan met het activeren van de stad. De behoefte van inwoners en ondernemers in de geselecteerde buurten staat centraal; zij hakken de knopen door en hebben daar vervolgens profijt van.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Om de Haagse klimaatdoelen te verwezenlijken, moet de stad ruimte krijgen voor innovatie en ondernemerschap. Nodig daarvoor zijn goede randvoorwaarden.

1) Duidelijke visie, helder perspectief

Om zelf aan de slag te gaan met duurzaamheid, hebben bewoners en ondernemers een helder perspectief nodig: een duidelijke, meerjarige visie van de overheid die Hagenaars houvast biedt om zelf te investeren in verduurzaming. Het uitgangspunt van zo'n visie is de menselijke maat. Als Hagenaars vorm moeten geven aan de transitie, zorg dan ook dat het beleid gaat over mensen en hun belangen.

2) Buurtgebonden budget voor duurzame energie en groen

De beste manier om de potentie van de stad aan te boren, is Hagenaars zelf aan het stuur zetten bij het verduurzamen van hun eigen omgeving. Bewoners en ondernemers die aan de slag willen met de energietransitie en het vergroenen van de stad, hebben ruimte nodig om hun plannen vorm te geven naar eigen inzicht. De oplossing is een Buurtgebonden Budget voor duurzame energie en groen: een heldere en praktische regeling die Hagenaars in staat stelt om zelf te doen wat nodig is.

3) Een overheid die verduurzaming mogelijk maakt

Hagenaars die in hun eigen omgeving aan de slag willen met duurzaamheid, verdienen een overheid die hen daarin aanmoedigt: een duidelijke partner die initiatieven mogelijk maakt. Nu komt het nog te vaak voor dat zij te maken krijgen met een gemeente die met verschillende monden spreekt, met ondoorzichtige regelingen of strijdige bepalingen in wet- en regelgeving.

4) Een nieuwe generatie vakmensen

Om de overgang naar een schone energievoorziening mogelijk te maken zijn veel handen nodig. Aannemers en installateurs moeten hun dienstverlening aanpassen aan de nieuwe vraag; opleidingen moeten een nieuwe generatie vakmensen opleiden.

Tot slot: de tijd is rijp

De urgentie om de klimaatdoelen te halen is groot, maar tegelijkertijd is het tij gunstiger dan ooit. Duurzaamheid is in. Internationaal is de consensus over de noodzaak om maatregelen te nemen tegen klimaatverandering gestold in het Klimaatverdrag van Parijs. Steeds meer partijen formuleren concrete doelen over een schone energievoorziening en duurzame mobiliteit. Ondernemers maken de omslag naar meer duurzame producten en manieren van produceren. Financiers en investeerders zoeken om kansrijke groene projecten om in te investeren. Juist nu liggen er dus volop kansen om serieus werk te maken van de Haagse klimaatambities. Duurzaam Den Haag wil die kansen grijpen. Voor de toekomst van de stad en alle Hagenaars.